

**Uchwała nr LXV/559/2022
Rady Miejskiej w Nowej Soli**

z dnia 30 grudnia 2022 r.

**w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Nowa Sól -
Miasto na 2023 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559), na podstawie art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowa Sól - Miasto na 2023 rok**, zwanego dalej „Gminnym Programem”.

§ 2. 1. Celem Gminnego Programu jest:

- a) zminimalizowanie rozmiarów szkód zdrowotnych, rodzinnych i społecznych spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych;
- b) Zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- c) ograniczanie zjawiska nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zjawiska uzależnienia od substancji psychoaktywnych a także uzależnień behawioralnych wśród społeczności lokalnej a w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- d) podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Nowej Soli, w szczególności dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych;
- e) wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych oraz rozwijanie, działań wspierających powrót tych osób do samodzielnego życia społecznego;
- f) redukcja szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz zwiększenie dostępności do form udzielanej pomocy dla mieszkańców Nowej Soli;
- g) wspomaganie działalności placówek oświatowych, instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień;
- h) podniesienie kompetencji osób pracujących w placówkach oświatowych oraz instytucjach pomocowych w zakresie uzależnień.

2. Zadania programu opracowano na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie oraz zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej na terenie Gminy Nowa Sól, stanowiącej załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 3. Zadaniami Gminnego Programu są:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Cele:

- poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego osób uzależnionych,
- poszerzenie oferty pomocowej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie problemu uzależnienia oraz form pomocy,
- utrwalanie postaw abstynenckich osób uzależnionych,
- podniesienie kompetencji osób pracujących z osobami uzależnionymi i zagrożonymi uzależnieniem.

Podejmowane działania:

- 1) Kontynuacja pracy Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, w tym także w formie on-line, w zakresie:
 - a) motywowania do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych oraz informowanie o możliwościach leczenia na terenie miasta i województwa,
 - b) motywowania osób współuzależnionych do uczestnictwa w grupie wsparcia psychologicznego, do terapii indywidualnej lub grupowej,
 - c) motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do ograniczania picia alkoholu lub utrzymywania abstynencji,
 - d) udzielania wsparcia psychologicznego osobom po zakończonym programie psychoterapii w leczeniu odwykowym,
 - e) motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia psychoterapii lub uczestnictwa w grupach samopomocowych AA.
- 2) Kontynuację pracy Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego Przeciwdziałania Narkomanii przy ul. Jaracza 1 w Nowej Soli, w tym udzielanie poradnictwa terapeutycznego oraz prawnego dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych a także ich rodzin.
- 3) Realizacja i finansowanie prowadzenia profesjonalnej terapii indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych w placówkach leczenia odwykowego na terenie miasta Nowa Sól, w tym także prowadzenie pomocy w formie on -line.
- 4) Realizacja i finansowanie programów ograniczania picia alkoholu dla osób pijących ryzykownie i szkodliwie poprzez oddziaływania indywidualne oraz grupowe nakierowane na wypracowanie wzoru konsumpcji alkoholu zgodnego z ustalonym wspólnie z terapeutą planem picia.
- 5) Pomoc przy organizowaniu grup samopomocowych AI.- anon, AI.- Ateen, DDA, AN, dla ofiar przemocy w rodzinie i innych w klubach stowarzyszeń trzeźwościowych i instytucjach niosących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- 6) Realizacja programów postrehabilitacyjnych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych po zakończonym programie psychoterapii grupowej, prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe oraz placówki leczenia odwykowego na terenie miasta Nowa Sól, których celem jest przywrócenie zdolności do samodzielnego życia społecznego i funkcjonowania w rolach społecznych oraz przeciwdziałanie nawrotom.

7) Dofinansowanie lub finansowanie realizacji programów dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych prowadzonych przez podmioty lecznicze posiadające wpis do rejestru podmiotów leczniczych prowadzony przez urząd wojewódzki.

8) Dopuszczenie placówek leczenia odwykowego w artykuły i materiały niezbędne do pracy terapeutycznej, które ułatwiają pracę z klientem, uatrakcyjniamy przekaz edukacyjny i czynią go bardziej skutecznym oraz innych instytucji w artykuły niezbędne do niesienia pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin.

9) Finansowanie programów profilaktyki selektywnej i wskazującej, między innymi takich jak „FreD goes net”, „Szkoła Interwencja Profilaktyczna” i innych, adresowanych do młodzieży z grup podwyższonego ryzyka, praktykujących z narkotykami lub innymi substancjami psychoaktywnymi oraz tzw. „dopalaczami” na terenie miasta.

10) Dofinansowanie superwizji klinicznej dla pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, punktu konsultacyjnego oraz członków Komisji RPA, prowadzone przez uprawnionych superwizorów.

11) Finansowanie lub dofinansowanie szkoleń, osób pracujących w placówkach leczenia odwykowego, konsultantów w punktach konsultacyjnych celem podnoszenia kwalifikacji, pozwalających na polepszenie jakości świadczonych usług w zakresie uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

12) Wspieranie działalności organizacji, placówek leczenia odwykowego oraz instytucji zajmujących się pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych przemocą w rodzinie.

Uczestnicy:

- osoby uzależnione od alkoholu,
- osoby pijące ryzykownie i szkodliwie,
- członkowie rodzin osób uzależnionych / współuzależnieni /,
- grupy samopomocowe, Al.- anon, Al.- Ateen i DDA ,
- pracownicy placówek leczenia odwykowego, terapeuci i konsultanci punktów konsultacyjnych oraz członkowie KRPA.

Realizatorzy:

- Punkt konsultacyjno – informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin,
- Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii,
- placówki leczenia odwykowego, oraz placówki świadczące usługi psychoterapii przez psychologów i psychoterapeutów na terenie miasta,
- stowarzyszenia trzeźwościowe działające na terenie miasta,
- organizacje i instytucje na terenie miasta zajmujące się pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli,
- Gmina Nowa Sól - Miasto.

Termin realizacji: cały rok 2023

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cele:

- zminimalizowanie występowania zjawiska przemocy w rodzinie,
- niesienie pomocy i wsparcia psychologicznego osobom doznającym przemocy,
- niesienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom współuzależnionym,
- niesienie pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniem,
- niesienie pomocy prawnej osobom żyjącym w rodzinach zagrożonych uzależnieniem i przemocą w rodzinie,
- podniesienie kompetencji osób pracujących z osobami uzależnionymi i zagrożonymi uzależnieniem,
- zwiększenie świadomości rodzin o formach pomocowych na terenie miasta.

Podejmowane działania:

1) Kontynuacja pracy Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Jaracza 1 w Nowej Soli, w zakresie udzielania pomocy socjalnej, rodzinnej, prawnej i psychologicznej w tym także w formie on-line.

2) Rozbudowa bazy lokalowej przy ul. Jaracza 1 w Nowej Soli w celu polepszania jakości świadczonych usług i zwiększenia usług świadczonych w zakresie pomocy osobom i rodzinom zagrożonym uzależnieniem i przemocą w rodzinie.

3) Prowadzenie dla osób doznających przemocy w rodzinie profesjonalnego wsparcia psychologicznego w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Jaracza 1 w Nowej Soli, w tym także w formie on-line.

4) Prowadzenie profesjonalnej pomocy psychologicznej dla rodziców w zakresie świadomości rodzicielskiej i rozwiązywania problemów wychowawczych. Konsultacje prowadzone w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowej Soli ul. Jaracza 1, w tym także w formie on-line.

5) Pomoc przy organizacji grup wsparcia dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, w tym dla współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA) oraz dla osób doznających przemocy w rodzinie.

6) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego i prawnego, w zakresie przeciwdziałania narkomanii w punkcie konsultacyjno – informacyjnym przeciwdziałania narkomanii oraz w innych instytucjach na terenie miasta.

7) Prowadzenie poradnictwa dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie nadużywania mediów i urządzeń cyfrowych oraz dot. innych uzależnień behawioralnych.

8) Udostępnianie rodzicom narkotestów pomocnych w diagnozowaniu osób (głównie dzieci w rodzinie) praktykujących z substancjami psychoaktywnymi. Udostępnianie narkotestów, także dla rodzin zagrożonych uzależnieniem przy współpracy z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny.

9) Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli, w tym: prowadzenie procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu lub uzależnionych od alkoholu, kierowania tych osób na badania psychiatryczno – psychologiczne w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Nowej Soli w celu zobowiązania osób nadużywających alkoholu i uzależnionych od alkoholu oraz stosujących przemoc pod wpływem alkoholu do leczenia odwykowego oraz prowadzenie cotygodniowych dyżurów członków Komisji RPA w punkcie konsultacyjno – informacyjnym w Nowej Soli.

10) Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez finansowanie i dofinansowywanie szkoleń, warsztatów i konferencji, w tym także w formie on-line.

11) Finansowanie szkoleń dla pedagogów szkolnych i osób prowadzących placówki wsparcia dziennego oraz pozalekcyjne zajęcia specjalistyczne, w szkołach podstawowych i średnich w zakresie pracy z dziećmi z rodzin zagrożonych uzależnieniem i niewydolnych wychowawczo.

12) Podejmowanie i doskonalenie metod interwencji, w sytuacji występowania przemocy w rodzinie, w ramach procedury „Niebieskiej Karty” przez członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

13) Realizacja i finansowanie programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób dorosłych, żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym, w tym współuzależnionych i DDA, również w formie on-line.

14) Prowadzenie edukacji publicznej dot. zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów przemocy i możliwości uzyskania pomocy, poprzez uczestnictwo w kampaniach społecznych, rozpowszechnianie informacji i materiałów edukacyjno – profilaktycznych oraz organizację działań profilaktycznych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie.

15) Prowadzenie i finansowanie programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze, programów w zakresie porozumienia bez przemocy oraz relacji rodzinnych, w tym warsztatów rodzicielskich.

16) Realizacja i finansowanie programów psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach z problemem uzależnienia lub/i przemocy.

17) Finansowanie i realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców w szkołach podstawowych na terenie miasta Nowa Sól.

18) Dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje i stowarzyszenia oraz zajęć opiekuńczo wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i dysfunkcyjnych, w których realizowane są zajęcia: opiekuńcze, profilaktyczne, socjoterapeutyczne, psychoedukacyjne, wyrównawcze w nauce, korekcyjno – kompensacyjne. Ponadto finansowanie działań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego.

19) Finansowanie i realizacja zajęć specjalistycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i/lub przemocą w rodzinie, w tym m.in. Trening Umiejętności Społecznych, Trening Zastępowania Agresji, treningi Biofeedback, kinezylogia edukacyjna.

20) Współpraca z instytucjami i organizacjami, które w swojej działalności zajmują się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie tj.:

- a) Zespołem Interdyscyplinarnym Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- b) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- c) Komendą Straży Miejskiej,
- d) Komendą Powiatową Policji,
- e) Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej,
- f) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- g) placówkami lecznictwa odwykowego i placówkami służby zdrowia w Nowej Soli,
- h) organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Nowa Sól,
- i) szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi oraz innymi placówkami oświatowymi na terenie miasta Nowa Sól.

21) Wyposażenie i doposażenie w materiały i artykuły niezbędne do właściwego funkcjonowania Punktów Konsultacyjno – Informacyjnych na terenie miasta, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz biura Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

22) Udostępnianie i tworzenie własnych materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz form pomocy na terenie miasta.

23) Pomoc w naborze osób stosujących przemoc w rodzinie do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym prowadzonym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli.

Uczestnicy:

- osoby doznające przemocy w rodzinie,
- osoby będące świadkami przemocy w rodzinie,
- osoby żyjące w rodzinie z problemem uzależnień (DDA, osoby współuzależnione),
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- dzieci żyjące w rodzinach zagrożonych uzależnieniem i przemocą w rodzinie,
- uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych.

Realizatorzy:

- Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii.
- Punkt konsultacyjno – informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Placówki oświatowe.
- Placówki wsparcia dziennego.
- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Instytucje na terenie miasta i organizacje pozarządowe,
- Gmina Nowa Sól - Miasto.

Termin realizacji: cały rok 2023

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Cele:

- promocja zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień, opóźnianie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej u dzieci i młodzieży,
- zmniejszanie ryzyka powstawania u młodzieży i dorosłych problemów uzależnień,
- zwiększenie świadomości społecznej na temat problemu uzależnień i przemocy w rodzinie,
- zwiększanie poziomu wiedzy dzieci i rodziców na temat form pomocy na terenie miasta.

Podjęmowane działania:

Realizowanie i finansowanie w szkołach, innych placówkach oświatowych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w organizacjach pracujących z dziećmi programów profilaktyczno – edukacyjnych (w tym rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców na poziomie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Profilaktyka Uniwersalna

ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka.

- 1) Realizacja programów profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia oraz promocję umiejętności zachowań psychospołecznych dzieci w wieku 5-6 lat.
- 2) Dofinansowanie działań profilaktycznych realizowanych w przedszkolach na terenie miasta promujących zdrowy i bezpieczny styl życia wśród najmłodszych i ich rodziców.
- 3) Realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych m.in. „Spójrz Inaczej”, „Cukierki”, „Jestem O.K !”, „Przyjaciele Zippiego”, program „Domowych Detektywów”, „Unplugged”, „Debata”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” i innych.
- 4) Szkolenie realizatorów nowych programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej w celu realizacji ich wśród dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień od alkoholu, agresji i przemocy oraz relacji rówieśniczej młodzieży szkolnej.
- 5) Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci w zakresie zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.
- 6) Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych przez psychologa dla młodzieży na temat uzależnień behawioralnych, cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej, relacji rówieśniczej, oraz radzenia sobie w sytuacjach stresowych wśród przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

- 7) Finansowanie spektakli profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci w zakresie profilaktyki zachowań prozdrowotnych oraz zachowań ryzykownych.
- 8) Organizacja i finansowanie warsztatów i zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców dot. uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i relacji rówieśniczej i komunikacji bez przemocy wśród uczniów.
- 9) Realizacja warsztatów i szkoleń dla nauczycieli i rodziców na temat rozwiązywania problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży.
- 10) Uczestnictwo w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjno-profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy oraz innych realizowanych w szkołach oraz wśród mieszkańców miasta.
- 11) organizacja lokalnej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej dla dzieci w wieku 5-8 lat oraz ich rodziców dotyczącej rozwiązywania problemów społecznych. Kampania będzie obejmować realizację zajęć warsztatowych z dziećmi oraz wywiadówek z rodzicami. W kampanii będą wykorzystane lalki Rysia i Oli oraz filmy edukacyjne.
- 12) Organizacja lokalnych akcji profilaktyczno – informacyjnych mających na celu upowszechnianie informacji dotyczących placówek pomocowych w zakresie pomocy rodzinie, uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie miasta, powiatu, województwa i kraju.
- 13) Upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących uzależnień, spożywania napojów energetycznych oraz przeciwdziałania przemocy wśród młodzieży szkolnej i dorosłych podczas organizowanych akcji profilaktycznych na terenie miasta.
- 14) Tworzenie zaplecza dydaktycznego do prowadzenia działalności profilaktyczno – edukacyjnej w szkołach podstawowych na terenie miasta poprzez doposażenie Szkolnych Centrów Profilaktyki i Edukacji w sprzęt i materiały profilaktyczno – edukacyjne, dydaktyczne oraz informacyjne.
- 15) Finansowanie i współorganizowanie różnego rodzaju zajęć, dla dzieci i młodzieży pozostającej w okresie ferii letnich i zimowych w mieście, wg opracowanego harmonogramu wypoczynku zimowego i letniego, realizowanych w nowosolskich instytucjach na terenie miasta.
- 16) Podejmowanie działań edukacyjnych upowszechniających mieszkańcom miasta wiedzę na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży, w tym syndromie FAS i FASD oraz promujących przekaz dotyczący zachowania abstynencji w czasie ciąży poprzez włączanie się w ogólnopolskie akcje i kampanie i podjęcie współpracy z poradniami ginekologicznymi oraz lekarzami pierwszego kontaktu.
- 17) Prowadzenie edukacji publicznej nt. problemu uzależnień, mechanizmów i możliwości uzyskania pomocy, poprzez uczestnictwo w kampaniach społecznych, rozpowszechnianie informacji i materiałów edukacyjno – profilaktycznych oraz organizację działań profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnienia, w tym uzależnień behawioralnych.

Profilaktyka selektywna

ma na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych, ukierunkowana jest na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka.

- 1) Wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się poprzez działania interwencyjno – korekcyjne realizowane przez przygotowanych instruktorów lub specjalistów psychoterapii dla młodych – dorosłych, w zależności od potrzeb.
- 2) Realizowanie i finansowanie programów szkolnych i środowiskowych wczesnej interwencji, takich jak „FreD goes net”, „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” oraz innych adresowanych do młodzieży z grup podwyższonego ryzyka używających alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych na terenie miasta.
- 3) Finansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia i dysfunkcyjnych w Nowej Soli, w tym także zakup doposażenia do placówek.
- 4) Finansowanie i realizacja zajęć opiekuńczo – wychowawczych i specjalistycznych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia i dysfunkcyjnych w szkołach podstawowych innych instytucjach na terenie miasta.
- 5) Finansowanie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych (hobbystycznych) dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, o kierunku m.in. plastycznym, teatralnym, filmowym, literackim, dziennikarskim, kulturystyki, muzykoterapii, turystyki rowerowej.
- 6) Finansowanie dożywania dzieci uczestniczących w programach i zajęciach pozalekcyjnych oraz socjoterapeutycznych realizowanych w ramach Gminnego Programu na terenie miasta.
- 7) Rozbudowa bazy i finansowanie prowadzenia zajęć korekcyjno - treningowych z wykorzystaniem sprzętu EEG Biofeedback, w celu korygowania dysfunkcji rozwojowych u młodzieży szkół podstawowych mających trudności w uczeniu się, zaburzeniach uwagi, koncentracji oraz wykazujących m.in. nadpobudliwość psychoruchową czy agresję.
- 8) Finansowanie i realizacja zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin z problemem uzależnienia i zagrożonych przemocą w rodzinie oraz dysfunkcyjnych.
- 9) Finansowanie szkoleń, kursów i warsztatów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych organizowanych dla nauczycieli i pedagogów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.
- 10) Finansowanie i realizacja warsztatów rodzicielskich nt. zwiększenia świadomości rodzicielskiej oraz nauki umiejętności rozwiązywania problemów rodzinnych.

Profilaktyka wskazująca

są to działania kierowane do jednostek, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi czy społecznymi

- 1) Realizowanie i finansowanie programu CANDIS - krótkoterminowy program terapeutyczny dla osób mających problemy z powodu używania marihuany lub haszyszu. W programie mogą uczestniczyć osoby powyżej 16 roku życia.
- 2) Realizowanie i finansowanie programów profilaktyki wskazującej rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom dla młodzieży niedostosowanej społecznie.
- 3) Finansowanie programów dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem oraz programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży używającej substancji psychoaktywnych się realizowanych przez placówki prowadzące pomoc terapeutyczną na terenie miasta.
- 4) Dofinansowywanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego oraz osób zajmujących się realizacją programów dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem lub wykluczeniem społecznym.

Uczestnicy:

- dzieci w wieku przedszkolnym, młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- rodzice / opiekunowie uczniów szkół i przedszkoli na terenie miasta,
- nauczyciele, pedagodzy szkolni, realizatorzy programów, psychologzy i terapeuci uzależnień,
- dzieci uczęszczające do świetlic szkolnych i środowiskowych,
- młodzież z grup podwyższonego ryzyka i upijająca się oraz niedostosowana społecznie,
- funkcjonariusze policji, straży miejskiej, pracownicy socjalni, asystenci rodziny i kuratorzy sądowi,
- przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie profilaktyki.

Realizatorzy:

- Przeszkoleni realizatorzy programów z nowosolskich szkół.
- Placówki wsparcia dziennego oraz świetlice szkolne.
- Nowosolskie instytucje oświatowo – wychowawcze i kulturalne.
- Instytucje państwowe i samorządowe, organizacje pozarządowe zajmujące się profilaktyką uzależnień oraz realizujące zadania gminnego programu profilaktyki.

Termin realizacji: cały rok 2023

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec uzależnień. Systematyczne edukowanie i wspieranie instytucji pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień są ważnym elementem profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie miasta Nowa Sól.

Cele:

- zaangażowanie społeczności lokalnej, instytucji i organizacji pozarządowych w realizację zadań Gminnego Programu,
- tworzenie lokalnej koalicji na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

Podejmowane działania:

- 1) Współpraca z instytucjami na terenie miasta Nowa Sól zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- 2) Wspieranie finansowe i merytoryczne instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się profilaktyką, socjoterapią i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie miasta.
- 3) Wspieranie finansowe Izby Wytrzeźwień w Zielonej Górze w zakresie bieżącej działalności realizacji programów skierowanych do osób zatrzymanych w izbie wytrzeźwień z terenu Gminy Nowa Sól - Miasto i innych zadań profilaktycznych związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 4) Współpraca z Komendą Straży Miejskiej oraz Komendą Powiatową Policji w Nowej Soli, w zakresie:
 - a) prowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym.
 - b) Interwencji wobec łamania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a w szczególności zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie parków, placów zabaw dla dzieci i obiektów sportowo – rekreacyjnych i innych miejscach zabronionych prawem.
 - c) Informowania o prawach, które przysługują osobom doznającym przemocy o możliwościach otrzymania pomocy na terenie miasta Nowa Sól.
 - d) Stałej współpracy z Punktem Konsultacyjno - Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Punktem Konsultacyjnym Przeciwdziałania Narkomanii, komisją rozwiązywania problemów alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
 - e) Współorganizacji i realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu.
- 5) Wspomaganie działalności Noclegowni Miejskiej w Nowej Soli, w celu redukcji szkód i zabezpieczenia osób bezdomnych i uzależnionych od alkoholu w okresie zimowym przed wychłodzeniem i wspierania tych osób w dążeniu do readaptacji społecznej i zawodowej, w tym organizacja dziennego pobytu dla osób bezdomnych uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

6) Wspieranie i doposażenie placówek leczenia odwykowego, w tym oddziałów dziennych i całodobowych w zakresie zakupu wyposażenia oraz materiałów profilaktyczno – edukacyjnych.

7) Wspomaganie działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób objętych opieką stowarzyszeń i organizacji poprzez pomoc w finansowaniu realizacji programów rehabilitacyjno - terapeutycznych.

8) Organizowanie wspólnie z nowosolskimi organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami na terenie miasta festynu rodzinnego pn. „Nowosolski Dzień Profilaktyki” dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta.

9) Współorganizacja Dni Solan, podczas których (w jeden dzień) realizowane będą działania edukacyjne i profilaktyczne na terenie imprezy dla mieszkańców miasta.

10) Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych, w tym ulotki, informatory, plakaty z treściami informacyjno – profilaktycznymi dotyczącymi problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla określonych grup adresatów (m.in. kierowców, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, klientów punktów konsultacyjnych).

11) Cykliczne badania oraz systematyczne monitorowanie problemów uzależnień m.in. palenia tytoniu, picia alkoholu, uzależnień behawioralnych i przemocy, poprzez badania ankietowe, wywiady i pozyskiwanie danych źródłowych, a także statystycznych z instytucji państwowych i samorządowych, placówek leczenia odwykowego i stowarzyszeń działających na terenie miasta Nowa Sól.

12) Współfinansowanie programów środowiskowych realizowanych przez organizacje pozarządowe i placówki leczenia odwykowego w zakresie uzależnień na terenie miasta.

13) Rozpropagowywanie informacji na temat rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie a także informacji na temat form pomocy udzielanej na terenie miasta, powiatu, Województwa Lubuskiego i kraju.

Uczestnicy:

- osoby zagrożone uzależnieniem i uzależnione,
- mieszkańcy Gminy Nowa Sól- Miasto,
- instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne realizujące zadania Gminnego Programu,
- instytucje państwowe i samorządowe, organizacje pozarządowe, placówki leczenia odwykowego i inne zajmujące się rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Realizatorzy:

- Placówki oświatowe i wychowania na terenie miasta,
- Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji i Komenda Straży Miejskiej,
- Sanepid, poradnie i zakłady leczenia odwykowego,
- organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia i inne organizacje,
- Noclegownia Miejska,
- punkty konsultacyjne na terenie miasta Nowa Sól.

Termin realizacji: cały rok 2023

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cele:

- minimalizowanie i wyeliminowanie problemu sprzedaży alkoholu osobom małoletnim,
- ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom w stanie nietrzeźwym,
- wyeliminowanie niezgodnej z prawem reklamy i promocji napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Podejmowane działania:

1) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż. oraz wyeliminowanie niezgodnej z prawem reklamy i promocji napojów alkoholowych.

2) W przypadku naruszenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim oraz zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych przez podmioty gospodarcze na terenie miasta, Prezydent Miasta podejmie działania interwencyjne zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3) Prezydent Miasta w drodze zarządzenia upoważnia pracownika Urzędu Miejskiego lub inną osobę uprawnioną do występowania w charakterze pełnomocnika do podejmowania stosownych czynności w postępowaniu karnym, w tym do reprezentowania Gminy Nowa Sól - Miasto przed sądem.

4) Upoważniona przez Prezydenta Miasta osoba wystąpi z wnioskiem do Powiatowej Komendy Policji o wszczęcie dochodzenia w przypadku naruszenia przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

5) Po zakończeniu postępowania przygotowawczego osoba upoważniona podejmie stosowne czynności przed sądem.

Uczestnicy:

- punkty sprzedaży napojów alkoholowych,
- sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby niepełnoletnie i nietrzeźwe zakupujące alkohol,
- rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży.

Realizatorzy:

- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji,
- funkcjonariusze Straży Miejskiej,
- osoby upoważnione przez Prezydenta Miasta.

Termin realizacji: cały rok 2023

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Cele:

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych,
- reintegracja społeczna osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Z uwagi na brak Centrum Integracji Społecznej w naszym mieście zadanie jest realizowane poprzez:

1) Dofinansowanie programów integracji społecznej, realizowanych w organizacjach i instytucjach na terenie miasta, dla osób uzależnionych po zakończonym programie psychoterapii, w zakładach opieki zdrowotnej lub placówkach leczenia odwykowego.

2) Wspieranie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego po przez:

- a) bezpłatne i dobrowolne kontynuowanie rozpoczętego procesu terapeutycznego w formie terapii grupowej, grupy wsparcia AA i AN lub programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie,
- b) zapewnienie noclegów w noclegowni miejskiej na obowiązujących zasadach,
- c) pomoc w dożywianiu w formie jednego gorącego posiłku dziennie na obowiązujących zasadach,
- d) pomoc finansowa z MOPS na niezbędne bieżące potrzeby życiowe /m.in. żywność, leki, odzież i opłaty / na obowiązujących zasadach.

3) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez roboty publiczne i prace użytecznie społeczne oraz tworzenie warunków do utrzymywania abstynencji i udzielania pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych po zakończonej terapii w placówce leczenia odwykowego.

4) Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowej Soli w zakresie pomocy społecznej i integracji osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Uczestnicy:

- osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych,
- osoby bezdomne i wykluczone społecznie.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli.
- placówki leczenia odwykowego w Nowej Soli.
- Noclegownia Miejska w Nowej Soli.
- organizacje pozarządowe.
- Kuratorzy Sądu Rejonowego.
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Termin realizacji: cały rok 2023

§ 4. 1. Finansowanie Gminnego Programu dokonywane będzie w ramach środków z tytułu wpływów do budżetu Urzędu Miejskiego za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z wpływów pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych poniżej 300 ml.

2. Szczegółowy plan wydatków na rok 2023 dotyczący Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii został zawarty w Dziale 851 Rozdział 85154 oraz rozdział 85153 w Budżecie Miasta Nowej Soli na rok 2023.

§ 5. 1. Ustala się zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli:

- 1) Członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za uczestnictwo w posiedzeniu komisji (w tym, także w formie zdalnej) lub zespołu komisji otrzymuje wynagrodzenie.
- 2) Członek komisji otrzyma wynagrodzenie za udział w posiedzeniach komisji (w tym, także w formie zdalnej) lub posiedzeniach zespołu w rozliczeniu miesięcznym.
- 3) Kwota wynagrodzenia za udział w jednym posiedzeniu komisji (w tym także w formie zdalnej) lub zespołu stanowi 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. obowiązującym od 1 stycznia 2023 roku.
- 4) Członek komisji może otrzymać wynagrodzenie za udział w maksymalnie dwóch posiedzeniach komisji w miesiącu (w tym, także w formie zdalnej) lub posiedzeniach zespołu.
- 5) Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi uczestnictwo w minimum jednym posiedzeniu komisji (w tym także, w formie zdalnej) lub w posiedzeniach zespołu komisji potwierdzonych podpisem na liście obecności z posiedzenia.
- 6) Pracownicy będący członkami komisji nie otrzymują wynagrodzenia za uczestnictwo w posiedzeniach komisji lub posiedzeniach zespołu komisji, które odbywają się w godzinach ich pracy.
- 7) Członek komisji może otrzymać wynagrodzenie również za przeprowadzenie kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Nowa Sól w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia, w wysokości 200 zł brutto za jeden skontrolowany punkt. Wynagrodzenie będzie wypłacane po zakończeniu kontroli danego punktu i przygotowaniu całej dokumentacji związanej z kontrolą.
- 8) Wynagrodzenia członków komisji wypłacane będą ze środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na konto wskazane przez członka komisji.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do wiadomości publicznej przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Nowej Soli i w BIP.

Uzasadnienie do projektu uchwały

w sprawie: **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii** na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto na 2023 rok.

Zgodnie z art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) Rada Gminy uchwala gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Elementem Gminnego Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Program jest nie tylko kontynuacją zadań realizowanych w mieście Nowa Sól z lat poprzednich lecz także określa zadania do realizacji w 2023 roku w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowa Sól.

Gminny Program określa cele i szczegółowe propozycje działań w zakresie zadań własnych gminy, obejmujących profilaktykę i minimalizację szkód społecznych, wynikających z tytułu uzależnień i stosowania przemocy w rodzinie a także wskazuje podmioty, które będą je realizowały. Gminny Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2014 – 2020 oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025.

Zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 zostały określone na podstawie przeprowadzonej diagnozy lokalnej z uwzględnieniem potrzeb i możliwości miasta.

Realizacja zadań wymienionych w programie jest finansowana ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia przez gminę na sprzedaż napojów alkoholowych a także ze środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych poniżej 300 ml, które określa plan finansowy opracowany na 2023 rok.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych będą wykorzystywane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także na zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Natomiast środki pochodzące ze sprzedaży napojów alkoholowych poniżej 300 ml, zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi będą wykorzystywane na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nowa Sól - Miasto na rok 2023 jest w pełni zasadne.

Nowa Sól, dnia 5 grudnia 2022 r.